הקונגרס אבוד, טראמפ מחפש מורשת: רעידת האדמה המדינית שממתינה לישראל

written by אשר פרדמן | 05.11.2026

הניצחון הסוחף של הדמוקרטים בבחירות האמצע בארצות הברית עלול ליצור אתגרים משמעותיים לביטחון הלאומי של ישראל בשנתיים הקרובות. חלקם מחייבים שינוי תפיסתי והיערכות ארוכת טווח, אך ישנם צעדים מעשיים שישראל יכולה וחייבת לנקוט כבר עכשיו כדי למתן את השלכותיהם, לחזק את עצמאותה הביטחונית ולנצל הזדמנויות חדשות. שלושה תחומים מחייבים תשומת לב מיוחדת.

בשנתיים הקרובות יש להיערך ליוזמות משמעותיות מצד הרוב הדמוקרטי, ובהן עיכוב או חסימה של עסקאות למכירת מערכות נשק מסוימות לישראל, ניסיון להאיץ את צמצום הסיוע הצבאי האמריקאי (מהלך מבורך עקרונית, אך כזה שחייב להתבצע בהדרגה), יוזמות להטלת סנקציות על גורמים ישראליים, חידוש מימון לגופים בינלאומיים עוינים, לחץ לקידום מדינה פלסטינית וצעדים נוספים.

ישראל חייבת להיערך כבר עכשיו באמצעות האצה דרמטית של פיתוח התעשיות הביטחוניות המקומיות, הקמת מפעלי ייצור חדשים, גיוון מקורות האספקה, פיתוח מקורות הכנסה חדשים, העמקת שיתופי פעולה עם בעלות ברית באזורים שונים בעולם והבטחת חוזי רכש ארוכי טווח.

במקביל, יש להשקיע מאמץ בחיזוק הקשרים עם המפלגה הדמוקרטית, בדגש על הגורמים המתונים, ובהם חלק מהנבחרים החדשים. הדבר יחייב גם נכונות לנהל שיח רציני על סוגיות מרכזיות בסדר היום הדמוקרטי ביחס לישראל. חשוב לשמר את המחויבות האמריקאית הבסיסית להבטחת יתרונה הצבאי האיכותי של ישראל (QME), בכל הקשור למכירת המערכות הביטחוניות האמריקאיות המתקדמות ביותר.

שנית, טראמפ צפוי להתמקד יותר במדיניות החוץ ובמורשתו.

נשיא אמריקאי שמפלגתו מאבדת את השליטה בקונגרס נוטה להפנות יותר תשומת לב למדיניות החוץ והביטחון, שם נותר לו מרחב תמרון משמעותי יותר, בין היתר לנוכח הריסון השיפוטי היחסי שמפגין בית המשפט העליון האמריקאי בתחומים אלה.

טראמפ צפוי להתמקד בהבטחת מורשתו ההיסטורית. הוא ירצה להרחיב את הסכמי אברהם, במיוחד באמצעות נורמליזציה עם סעודיה, להבטיח את הצלחת מועצת השלום בעזה ולהגיע להסדר בסוגיה האיראנית שיבטיח שאיראן לא תהווה עוד איום על האינטרסים של ארה"ב ובעלות בריתה באזור. לצד זאת, הוא ירצה לחזק את מעמדה של ארה"ב מול האיום הסיני.

שאיפות אלה עשויות ליצור עבור ישראל הזדמנויות אסטרטגיות, אך גם לחצים ואתגרים ביחס לאיראן, לעזה, וליהודה ושומרון. ישראל חייבת להבהיר באופן חד-משמעי כי ויתורים ונסיגות נוספים בעזה אינם באים בחשבון כל עוד חמאס שולט בפועל על עזה המערבית, וכל עוד לא

מתקיימים תהליכי פירוז ודה-רדיקליזציה אמיתיים. כמו כן, נדרש מאמץ דיפלומטי מקיף לחשוף את אופייה ושאיפותיה האמיתיות של ההנהגה הפלסטינית ולהסביר מדוע מדינה פלסטינית תהווה סכנה קיומית עבור ישראל ואינה אופציה ריאלית במצב הנוכחי. בין השאר, יש להדגיש כי מדינה כזו צפויה להיות נתונה להשפעה סינית רחבת-היקף, דבר שעלול לסכן אינטרסים אמריקאיים באזור.

שלישית, סכנה לתחרות האמריקאית מול סין בתחום הבינה המלאכותית.
התחזקות הכוחות הפרוגרסיביים בקונגרס עלולה להקשות על פיתוח התשתיות הקריטיות ביותר ל-AI, ובראשן הקמת חוות שרתים והרחבת תשתיות ייצור והולכת החשמל.

בדיווח ה-S-1 שהגישה לאחרונה חברת Anthropic לרשות ניירות הערך האמריקאית לקראת הנפקתה הצפויה, היא הזהירה מפורשות כי מחסור במשאבי מחשוב ובתשתיות התומכות בהם, ובהן חשמל וחוות שרתים, עלול להגביל את יכולתה לפתח ולהפעיל מודלים מתקדמים. מדובר באתגר הניצב בפני התעשייה כולה.

כבר בשנת 2025 ייצרה סין יותר מפי שניים חשמל מארה"ב. פערי התשתיות עלולים לאפשר לסין לצמצם את הפערים בינה לבין ארה"ב בתחום הבינה המלאכותית, ולהקנות לה יתרונות בטכנולוגיות קריטיות נוספות כגון רובוטיקה.

פגיעה ביכולתה של ארה"ב להתחרות בסין בטכנולוגיות המתקדמות ביותר תהיה פגיעה קשה בביטחון הלאומי האמריקאי, ובהמשך גם בביטחונן של ישראל ושל יתר בעלות בריתה של ארה"ב. לכן על ישראל לפעול בכל דרך אפשרית כדי לסייע לארה"ב לנצח בתחרות הגלובלית, באמצעות העמקת שיתוף הפעולה הטכנולוגי, התעשייתי והביטחוני בין המדינות. ככל שישראל תהפוך לשותפה חיונית יותר עבור ארה"ב בתחום ה-AI, כך תוכל "לחסן" את הקשר האסטרטגי עם ארה"ב מפני תמורות פוליטיות בוושינגטון.

מי שיקים את הממשלה הבאה בישראל, האתגרים הללו לא יחכו. גם בתקופת הביניים, ישראל חייבת להתחיל להיערך בדחיפות למציאות האסטרטגית החדשה. ביטחוננו הלאומי מחייב זאת.

פורסם במעריב, בתאריך 05 בנובמבר 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.